

Sadržaj

I. Klinička dijagnostika u neurokirurgiji	15
1. Povijest bolesti	17
2. Klinički pregled	17
3. Neurološki pregled	18
3.1. Kranijalni živci	18
3.1.1. Nervus olfactorius	18
3.1.2. Nervus opticus	19
3.1.3. Nervus oculomotorius, trochlearis, abducens	21
3.1.4. Nervus trigeminus	26
3.1.5. Nervus facialis	27
3.1.6. Nervus vestibulocochlearis	28
3.1.7. Nervus glossopharyngicus, vagus, accessorius, hypoglossus	28
3.2. Motorički sustav	29
3.3. Refleksi	29
3.4. Osjet	30
3.5. Cerebelarni znakovi	30
3.6. Psihički status, govor i pamćenje	30
4. Poremećaji u neurološkom statusu	31
4.1. Ispadi funkcije motoričkih i senzornih kortikalnih centara	31
4.1.1. Afazija	31
4.1.2. Sindromi mozgovnih režnjeva	31
4.1.2.1. Frontalni (čeonni) režanj	31
4.1.2.2. Parijetalni (tjemeni) režanj	32
4.1.2.3. Okcipitalni (zatiljni) režanj	32
4.1.2.4. Temporalni (sljepoočni) režanj	32
4.1.3. Ostali kortikalni ispadi	32
4.2. Simptomi i sindromi mozgovnog debla	33
4.3. Sindromi kralješnične moždine	34
5. Neurološki status u dojenčadi i male djece	35
II. Radiološka dijagnostika u neurokirurgiji	37
1. Nativne rentgenske snimke lubanje	39
2. Nativne rentgenske snimke kralješnice	41

3. Mijelografija	43
4. Cerebralna i spinalna angiografija	43
5. Kompjuterizirana tomografija	44
6. Magnetna rezonancija	46
7. Ultrazvuk	47
8. Radioizotopne pretrage	47
III. Neurofiziološka dijagnostika u neurokirurgiji	49
1. Elektroencefalografija	51
2. Evocirani potencijali	52
3. Elektromijelografija	52
4. Mjerenje intrakranijalnoga tlaka	52
5. Pretrage mozgovno-kralješnične tekućine	53
IV. Postupci liječenja u neurokirurgiji	55
1. Hitna stanja u neurokirurgiji	57
1.1. Akutna ozljeda glave (mozga) i poremećaji svijesti	57
1.1.1. Stupnjevi ozljede mozga	59
1.1.1.1. <i>Blaga ozljeda mozga</i>	59
1.1.1.2. <i>Umjerena ozljeda mozga</i>	59
1.1.1.3. <i>Teška ozljeda mozga</i>	60
1.1.2. Sindromi uklještenja	60
1.2. Akutna ozljeda kralješnične moždine	61
1.3. Akutni hidrocefalus	64
1.4. Status epilepticus	65
1.5. Akutni meningitis	66
2. Operacijski postupci u neurokirurgiji	66
2.1. Kranijalni operacijski postupci	66
2.1.1. Trepanacija	66
2.1.2. Kraniotomija (kraniektomija)	67
2.1.3. Transsfenoidalni pristup	68
2.1.4. Stereotaksijski postupci	69
2.1.4.1. <i>Stereotaksijska radiokirurgija</i>	69
2.1.5. Endoskopski postupci	70
2.1.6. Drenažne operacije	71
2.1.7. Komplikacije kranijalnih operacijskih postupaka	71
2.2. Spinalni operacijski postupci	72
2.2.1. Stražnji spinalni operacijski postupci	72

2.2.2. Prednji spinalni operacijski postupci.....	73
2.2.3. Spinalna fuzija i stabilizacija.....	74
2.2.4. Komplikacije spinalnih operacijskih postupaka	74
2.3. Operacije perifernih živaca.....	74
2.4. Pomoćna tehnologija pri neurokirurškim zahvatima	75
2.4.1. Operacijski mikroskop	75
2.4.2. Neuronavigacija	75
2.4.3. Ultrazvuk	76
2.4.4. Laser.....	76

V. Neuroonkologija

1. Tumori neuroepitelnoga tkiva	81
1.1. Gliomi	82
1.1.1. Astrocitomi	82
1.1.2. Oligodendrogliomi.....	83
1.1.3. Ependimomi	84
1.1.4. Tumori koroidnoga pleksusa	85
1.1.5. Embrionalni tumori.....	85
1.1.6. Tumori pinealnoga parenhima	85
2. Tumori mozgovnih ovojnica	86
2.1. Meningeomi	86
3. Tumori kranijalnih i perifernih živaca	88
3.1. Schwannom vestibularnoga živca	88
4. Tumori zametnih stanica.....	89
4.1. Germinomi.....	89
5. Tumori hematopoetičkoga tkiva.....	90
6. Tumori selarnoga područja	90
6.1. Adenomi hipofize	90
6.2. Kraniofaringeomi.....	91
7. Metastatski tumori	91

VI. Vaskularna neurokirurgija.....

1. Ishemijska cerebrovaskularna bolest.....	97
2. Spontano intrakranijalno krvarenje	98
2.1. Intracerebralno krvarenje	98
2.2. Subarahnoidalno krvarenje.....	99
2.3. Intrakranijalne aneurizme	101
2.4. Intrakranijalne arteriovenske malformacije.....	104

VII. Spinalna neurokirurgija	107
1. Degenerativne bolesti kralješnice.....	109
1.1. Degenerativne promjene cervikalnog dijela kralješnice	110
1.2. Degenerativne promjene torakalnoga dijela kralješnice	113
1.3. Degenerativne promjene lumbalnog dijela kralješnice	114
2. Spinalni tumori	117
2.1. Ekstraduralni tumori.....	118
2.2. Intraduralni ekstramedularni tumori	118
2.3. Intramedularni tumori	119
VIII. Neurotraumatologija	121
1. Kraniocerebralne ozljede	123
1.1. Ozljede oglavine.....	123
1.2. Prijelomi kostiju lubanje	123
1.2.1. Linearna fraktura.....	124
1.2.2. Impresijska fraktura	124
1.2.3. Frakture baze lubanje.....	125
1.3. Ozljede mozga	126
1.3.1. Potres mozga	126
1.3.2. Kontuzija mozga	126
1.3.3. Intrakranijalna traumatska krvarenja	128
1.3.3.1. Epiduralno krvarenje.....	128
1.3.3.2. Subduralno krvarenje.....	129
1.3.3.3. Traumatsko intracerebralno krvarenje	131
1.3.4. Ozljede mozga uzrokovane vatrenim oružjem	132
1.3.5. Komplikacije ozljeda mozga	133
1.3.5.1. Infekcija.....	133
1.3.5.2. Postraumatska epilepsija.....	133
1.3.5.3. Postraumatski hidrocefalus.....	133
2. Ozljede kralješnice	133
2.1. Ozljede cervikalne kralješnice	134
2.2. Ozljede torakalne i lumbalne kralješnice	136
3. Ozljede perifernih živaca	136
3.1. Akutne ozljede perifernih živaca	136
3.2. Kronične ozljede perifernih živaca.....	139
3.2.1. Sindrom karpalnoga tunela	139
3.2.2. Sindrom ulnarnoga tunela	140
3.2.3. Sindrom tarzalnoga kanala.....	141

IX. Dječja neurokirurgija	143
1. Prirođene malformacije	145
1.1. Poremećaji zatvaranja neuralne cijevi	145
1.1.1. Kranijalni disrafizmi	145
1.1.2. Spinalni disrafizmi	146
1.1.2.1. <i>Spina bifida aperta</i>	146
1.1.2.2. <i>Spina bifida occulta</i>	147
1.1.2.3. <i>Dandy-Walkerov sindrom</i>	148
1.2. Kraniosinostoze	148
1.3. Chiarijeve malformacije	149
1.4. Hidrocefalus	150
1.4.1. Kongenitalni hidrocefalus	151
1.4.2. Stečeni hidrocefalus	153
2. Tumori središnjega živčanog sustava dječje dobi	153
2.1. Intrakranijalni tumori dječje dobi	153
2.2. Spinalni tumori dječje dobi	154
2.3. Neurokutani sindromi	154
3. Neurotraumatologija dječje dobi	155
X. Funkcionalna neurokirurgija	157
1. Poremećaji kretanja	159
2. Liječenje boli	160
2.1. Neuralgija trigeminalnoga živca	162
3. Kirurško liječenje epilepsije	163
4. Psihokirurgija	164
XI. Infekcije središnjega živčanog sustava	165
1. Intrakranijalne infekcije	167
1.1. Infekcije kostiju lubanje	167
1.2. Subduralni empijem	167
1.3. Absces mozga	167
2. Spinalne infekcije	168
2.1. Osteomijelitis kralješka	168
2.2. Discitis	169
2.3. Spinalni epiduralni absces	169

Prilog Normativno uređenje pružanja zdravstvene zaštite	171
1. Uvod	173
2. Zakon o kvaliteti zdravstvene zaštite	175
3. Zadaće (udio, značenje) medicinskih sestara u ostvarivanju kvalitete zdravstvene zaštite	178
4. Zakon o zaštiti prava pacijenata	180
5. Medicinska dokumentacija	183
 XIII. Kazalo pojmova.....	 187